

När man bygger sej en ässja, är det av största vikt att man gör en bra "forma" som ässjans härd heter på fackspråk. Forman är alltså den grop eller skål, där du har det glödande kolet. När det glödande kolet tillförs syre (alltså luft, i dagligt tal) så ökar hettan i forman. Ju mer syre du tillför, desto hetare blir det. Det bör bli så hett i forman, att du kan få järnet att smälta/brinna, dvs 1290 grader. Syret tillför du med en fläkt, du leder den till forman genom ett rör. Du kan välja att antingen blåsa in luften från sidan, då kallas konstruktionen för en sidobläster, eller rakt underifrån. Leder du in luften rakt underifrån, vilket är det mest effektiva, måste du ha en slaggpropp, som förhindrar att slagg som bildas i forman då du värmer järnet, rinner ned och täpper till lufttröret. Detta lilla problem har man inte med en sidobläster, där har man istället problemet att man måste använda sej av ett keramiskt rör i forman, ett järnrör skulle smälta och deformeras av värmen. Det bekymret har man inte om man leder in luften underifrån. Båda konstruktionerna har alltså sina för- och nackdelar.

Leder du in luften underifrån kan du bygga hela forman av metall, kolla hur gamla trampässjor, s.k. fältässjor ser ut. Det allra viktigaste är dock att du måste tänka på, att du skall ha tillräckligt med kol mellan blästers munstycke (inblåsningsrörets mynning) och den järnbit du värmer. Sticker du ned järnet för djupt i kolhögen hamnar det i luftströmmen, och där blir det aldrig varmt. En tumregel är att du skall ha minst 8 cm kol mellan blästermunstycket och järnet. Du skall också ha kol ovanpå järnet. Ju tjockare järn du värmer, detso mer kol bör du ha ovanpå järnet. Och desto mer luft måste du tillföra via fläkten.

Fläkten

Förr i tiden smidde man enbart med träkol, och luften tillfördes via en stor blåsbälg. Antingen hade man bälgen på golvet, och den drevs med en trampa, eller också hängde bälgen i taket och drogs för hand. Det finns också ässjor som har en liten fläkt som kan vevas för hand, förutom de redan tidigare nämnda fältässjorna som trampas. En ässja med elektrisk fläkt är att föredra eftersom värmen blir så mycket jämnare, och smidet då löper snabbare. En elektrisk fläkt kan vara något så enkelt som en hårtork. Mellan forman och fläkten måste du sätta ett spjäll, så du kan reglera luftinförslin. Det är nödvändigt att du kan reglera luftflödet och därmed hettan i din ässja. Gamla oljebrännare har i allmänhet otroligt bra fläktar, och du kan få dem nästan gratis från någon VVS-firma, där de är problemavfall.